

ONZE REF DBI/OMZ-CIR/n.19_20

DATUM 04/12/2020

CONTACT info.rhmzg@health.fgov.be

Omzendbrief ter attentie van de verpleegkundig
directeurs van de algemene ziekenhuizen

BETREFT : Brief ter ondersteuning van het verpleegkundig departement met betrekking tot de registratie VG-MZG

Mevrouw, Mijnheer,

Met dit schrijven wensen wij toelichting te verschaffen bij onze omzendbrief dd. 12/11/2020 met betrekking tot "Bijkomende informatie: VG-MZG, mini audit & bijkomend uitstel MZG 2020".

Dagelijks leggen verpleegkundigen wereldwijd vast welke zorgen ze gegeven aan hun patiënten, waarom en wat ze willen bereiken. Het staat dan ook vast dat een goede documentatie helpt bij het waarborgen van "best practices" en het helpt bij een duidelijke communicatie tussen de verschillende gezondheidszorgprofessionals. Florence Nightingale adviseerde dit al en maakte zelf ook slim gebruik van verzamelde gegevens om te kunnen analyseren wat er speelde in de zorg en wat er verbeterd kon worden. Daarnaast gaf Nightingale aan dat deze documentatie ook een ander doel had: *"All the results of good nursing may be negatived by one defect: by not knowing how to manage that what you do when you are there, shall be done when you are not there."*

Gedocumenteerde zorg maakt inherent deel uit van patiëntgerichte, integrale, kwaliteitsvolle zorg en zorg die gericht is op het creëren van waarde voor de patiënt. Zorgdocumentatie is aldus onderdeel van het primaire zorgproces en dient bijgevolg naadloos te passen binnen de workflow van de betrokken zorgverleners.

We beseffen dat in de huidige crisis, de workflow en dus ook de patiëntenzorg over heel België bijzonder gecompliceerd is. We zijn er dan ook sterk van bewust dat de dossiervoering hierdoor onder mede druk gezet wordt, waardoor de vertaling naar diverse verpleegkundige registraties bemoeilijkt wordt. Om hieraan te beantwoorden werd eerder door de overheid al beslist om het aantal verpleegkundige registraties tot een minimum te herleiden en waar mogelijk op te schorten.

De gegevens en de voortgang van het verpleegkundig zorgproces worden verondersteld vastgelegd en gedocumenteerd te worden in het patiëntendossier, al dan niet via een zorgplan of verpleegplan. Deze zorgdocumentatie, al dan niet gestructureerd met behulp van terminologie of classificaties, gebeurt digitaal of op papier. Een adequate zorgdocumentatie is immers van belang voor het vaststellen, verlenen, evalueren en overdragen van de zorg.

Het doel van de documentatie is het bevorderen van de continuïteit en kwaliteit van de zorg en van goede samenwerking, het bijdragen aan de reconstructie en verantwoording van de verleende zorg, het voorkomen van fouten en het honoreren van de rechten van de patiënt en de directe naasten. Met andere woorden, de documentatie van het patiëntendossier is dus geen doel op zich, maar een middel om goede zorg te kunnen verlenen.

Door onze contacten met ziekenhuizen gedurende de afgelopen jaren, rechtstreeks via onze ziekenhuisbezoeken en onrechtstreeks via de ziekenhuiskoepels, werd duidelijk dat de manier waarop gedocumenteerd wordt niet alleen kan verschillen per sector, maar ook per ziekenhuis, per discipline, per type verpleegeenheid en zelfs per zorgteam. Wij begrijpen en waarderen absoluut de uitzonderlijke inspanningen op dit vlak van het verpleegkundig personeel, dat in de huidige zorgcontext flexibel moet worden ingezet, soms buiten de muren van het ziekenhuis ter ondersteuning van andere zorginstellingen, soms op andere verpleegeenheden, soms voor andere patiëntprofielen, soms binnen een ander zorgteam.

Verder is het ook duidelijk dat de zorg voor een patiënt niet is voorbehouden aan één verpleegkundige alleen. Patiënten krijgen dagelijks tijdens het zorgproces te maken met meerdere verpleegkundigen en met zorgverstrekkers van verschillende disciplines. Dit multidisciplinaire aspect van de zorg vraagt om coördinatie, afstemming en een duidelijke overdracht van zorginformatie. Om deze betekenisvolle uitwisseling van zorginformatie te realiseren is documentatie binnen het patiëntendossier opnieuw de sleutel. Ze zorgt immers voor ordening, inzicht en transparantie en het vermijden van misverstanden.

Door de 'coronacrisis' werd de visibiliteit van het verpleegkundig beroep sterk aangewakkerd. De publieke appreciatie voor de getoonde professionaliteit, flexibiliteit en deskundigheid is groot. De zware inspanningen, opofferingen en frustraties die daarmee gepaard gingen, hebben bij vele mensen de ogen geopend.

Dit momentum kunnen we nu borgen door het hergebruik van de gedocumenteerde gegevens via de VG-MZG. Voor de omzetting van de zorgdocumentatie naar de registratie is een uitstel overeengekomen. De analyse van de data zal ons allen toestaan deze markante periode te visualiseren door zicht te geven op het type zorgen dat werd verleend aan aanwezige patiënten en tevens het type zorg dat ontbreekt door het wegvallen van de reguliere zorg. Deze gegevens zullen dus niet gebruikt worden voor financieringsdoeleinden, maar dankzij hen zullen we de COVID- en post-COVID-periode kunnen analyseren. Daar waar documentatie in het gedrang kwam, kan het ontbreken van geregistreerde zorgitems aanzetten tot verder onderzoek in verband met 'missed care'. Namelijk, als de beslissingen genomen door de commissie 'Hospital Transport and Surge Capacity' u hebben gedwongen om bepaalde zorgactiviteiten geheel of gedeeltelijk uit te stellen of weg te laten, of als de omstandigheden het niet toelieten om ze naar behoren te documenteren, kunnen wij daaruit duidelijke en goed onderbouwde conclusies trekken en een feedbackdocument opstellen om de geleverde prestaties te verankeren en lessen te trekken voor de toekomst.

Wij wensen de ziekenhuisdirecties, de zorgverleners en het personeel van de ziekenhuizen te bedanken voor de blijvende inspanningen om de patiënt steeds centraal te stellen tijdens deze COVID-19-crisis.

We zullen van onze kant dan ook blijven inzetten om ondersteunend te werken naar de ziekenhuissector toe en dit door de constructieve samenwerking met de ziekenhuizen, de vertegenwoordigers van de ziekenhuiskoepels en experts binnen het werkveld.

Hoogachtend,

Annick Poncé
Waarnemend directeur-generaal
Directoraat Generaal Gezondheidszorg